

ความรู้เกี่ยวกับศาสนา พราหมณ์-ฮินดู

นางโชติรส โสมภีร์
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ

ประวัติความเป็นมาของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

ศาสนาฮินดูมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานมากกว่า ๓,๐๐๐ ปี เป็นศาสนาที่ไม่มีศาสดาเป็นผู้ประกาศศาสนา เป็นศาสนาของชาวอารยะ(ภาษาบาลีเรียกว่าชาวอริยกะ)ซึ่งเชื่อกันว่าอพยพมาจากยุโรปเข้ามาสู่อินเดียเมื่อราว ๓,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว ชาวฮินดูเชื่อว่าศาสนาฮินดูสืบทอดมาจากคัมภีร์พระเวทซึ่งเชื่อว่าฤาษีในสมัยก่อนได้รับ โดยตรงจากพระเป็นเจ้าจึงมีชื่อเรียกรวมๆว่า คัมภีร์ศรุตี (Śruti) จากหลักฐานทางโบราณคดีทำให้เราทราบว่าชาวพื้นเมืองเดิมที่บริเวณลุ่มแม่น้ำสินธุเป็นเจ้าของวัฒนธรรมซึ่งเรียกกันว่า อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ (ราว ๒๐๔๗-๑๓๕๗ปี ก่อน พ.ศ.) เป็นอารยธรรมที่เจริญรุ่งเรือง เพราะมีการสร้างเมืองที่มีผังเมืองเป็นระเบียบ ประชาชนมีการอาบน้ำตามพิธีทางศาสนาเคารพบูชาเทพเปลือยกายที่มีเขาและมีสัตว์แวดล้อม กราบไหว้เทพที่สิงสถิตอยู่ที่ต้นไม้ นับถือสัตว์คล้ายวัวมีเขาหนึ่งเขา ศาสนาของชาวพื้นเมืองเดิมแตกต่างจากศาสนาของชาวอารยะที่อพยพเข้ามาในภายหลังที่มาตั้งรกรากยุคแรกๆที่ลุ่มแม่น้ำสินธุ ชาวอารยะยุคแรกๆเคารพนับถือเทพหลายองค์ที่เป็นพลังอยู่เบื้องหลังธรรมชาติซึ่งยังไม่มีรูปร่างแบบรูปร่างมนุษย์อย่างชัดเจนเหมือนเทพในศาสนาฮินดูยุคหลัง ยุคที่ชาวอารยะเข้ามานั้น อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุได้ล่มสลายไปแล้ว แต่ศาสนาของชาวพื้นเมืองเดิมก็ยังคงมีผู้นับถือต่อมาและได้มีอิทธิพลต่อศาสนาของชาวอารยะในสมัยหลัง

ชาวอารยะยุคแรกๆมีคัมภีร์ทางศาสนาเรียกว่าคัมภีร์พระเวทซึ่งใช้ภาษาสันสกฤต มี ๓ เวท คือ

๑. ฤคเวท (R̥gveda)

๒. สามเวท (Sāmaveda)

๓. ยชุรเวท (Yajurveda)

ฤคเวทเป็นคัมภีร์ทางศาสนาที่เก่าที่สุดในโลกแต่งขึ้นเมื่อระหว่าง ๑๕๕๗-๒๔๗ ก่อน พ.ศ. โดยประมาณ ต่อมา มี **อถรวเวท** (Atharvaveda) เพิ่มเข้ามารวมเป็น ๔ เวท ศาสนาฮินดูในปัจจุบันแม้จะมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากศาสนาของชาวอารยะยุคแรกๆแต่ชาวฮินดูก็ยังถือว่าคัมภีร์พระเวทเป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และเป็นต้นตอของศาสนาฮินดู พัฒนาการไปสู่ความเป็นศาสนาฮินดูผ่านทางคัมภีร์ต่างๆในสมัยต่อมา คือ คัมภีร์พราหมณะ คัมภีร์อาร์ณยกะ คัมภีร์อุปนิกข์ คัมภีร์รามายณะ (รามเกียรติ์) คัมภีร์มหาภารตะ และคัมภีร์ปุราณะ และยังอาศัยหลักปรัชญา ๖ ทรรคนะ ได้แก่ นยายะ ไวเศยิกะ สางขยะ โยคะ และเวทानตะ (ปุรวมิมางสา และอุตตรมิมางสา) ศาสนาฮินดูแบ่งเป็นสองนิกายใหญ่ คือ ไชวะนิกาย คือ นิกายที่ถือว่าพระศิวะเป็นพระเจ้าสูงสุดและ ไชษณนิกาย คือ นิกายที่นับถือว่า พระวิษณุเป็นพระเจ้าสูงสุด พระเป็นเจ้าทั้งสององค์นั้นเป็นพระเป็นเจ้าที่เป็นตัวบุคคล (Personal God) แต่อยู่ในลักษณะที่เหนือโลก (transcendental) แต่เมื่อพระองค์ต้องการจะมาเกี่ยวข้องกับโลก (immanent) พระองค์ก็จะปรากฏในรูปของ**พระพรหม** เพื่อทำการสร้างโลก ในรูปของ**พระวิษณุ** เพื่อรักษาคัมครองโลกและในรูปของ**พระศิวะ** เพื่อทำลายล้างโลกเมื่อถึงยุคประลัย พระเป็นเจ้าองค์เดียวแต่รวมลักษณะทั้งสามนี้ไว้ เรียกว่า **ตรีมูรติ** (ตรี= สาม มูรติ=รูป)

ศาสนาพุทธพระเวทเน้นการบูชาเทพในธรรมชาติ ด้วยของสังเวทที่เป็นอาหาร เครื่องสังเวทที่สำคัญ ได้แก่เนยใส ที่จะต้องราดลงไปไฟเพื่อให้ไฟลุก เมล็ดพืชที่เป็นอาหาร และโสมะ (เครื่องดื่มที่ทำให้มีนมที่คั้นจากพืชชนิดหนึ่ง) เทพที่สำคัญได้แก่ อินทระ ซึ่งเป็นเทพแห่งสงครามและเทพแห่งฝน อัคนิ คือไฟ มรุต คือลม สุริยะ คือ พระอาทิตย์ รุทระเทพแห่งพายุ ยุคอุปนิษิตซึ่งช่วงสุดท้ายของยุคพระเวทถือว่าเป็นยุคหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญ เป็นยุคที่มีความคิดทางปรัชญาเกิดขึ้น คัมภีร์ที่สำคัญ ได้แก่ ฉานโทคยะอุปนิษิต กฤททาร์ณยะอุปนิษิต กฐะ อุปนิษิต มุณฑกะอุปนิษิต เป็นต้นยุคนี้เน้นปรัชญามากกว่าพิธีกรรม เน้นการแสวงหา สัจธรรมสูงสุดเพื่อ โมกษะ คือ ความหลุดพ้นไปจากการเวียนว่ายตายเกิด อันเป็นสาเหตุของความทุกข์สิ่งมีอยู่จริงหรือสัจธรรมสูงสุดในช่วงอุปนิษิต คือ **พรหม (Brahma)** ซึ่งบางครั้งก็เรียกว่า **อาตมัน (ātman)** ซึ่งคือคำเดียวกับ **อัตตา** ในภาษาบาลี **พรหม**นี้บางทีก็เรียกว่า **ปรมาตมัน (paramātman)** บางทีก็เรียกว่า **สัต (sat) พรหม** เป็นสิ่งเที่ยง ไม่ตาย มีอยู่ชั่วนิรันดร์ เป็นตัว**ชีวะ(ชีวิต)** ในสิ่งมีชีวิตทุกอย่าง เมื่อร่างกายตาย ตัว **ชีวะ** หรือ **อาตมัน** จะไม่ตาย จะเข้าร่างใหม่เรื่อยไปจนกว่าตัว **ชีวะ**นั้นจะได้**โมกษะ** คือ พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด **พรหม** ในช่วงอุปนิษิต ไม่ใช่ **พรหม** ซึ่งเป็น**พระพรหม**ที่มากำหนดที่สร้างโลก ซึ่งเป็นหนึ่งใน **ตรีมูรติ** ของศาสนาฮินดู **พระพรหม** เป็นเทพเกิดขึ้นใน **ยุครามายณะ และยุคมหาภารตะ** เป็นต้นมา

ความเชื่อที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นช่วงอุปนิษิตก็คือ ความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิดหรือ **สังสาระ** และเชื่อเรื่องกรรม ซึ่งความเชื่อนี้อาจจะเกิดขึ้นจากการประสมประสานความเชื่อของชาวอารยะกับความเชื่อของชาวพื้นเมืองเดิม

นิกายสำคัญในศาสนา

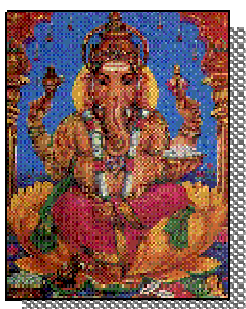
- **นิกายไศวะ** เป็นนิกายที่นับถือบูชาและจงรักภักดีต่อพระชีวะ
- **นิกายไวษณพ** เป็นนิกายที่นับถือบูชาและจงรักภักดีต่อพระวิษณุ หรือ พระนารายณ์
- **นิกายศักติ** ลัทธินิกายเทวี ซึ่งเป็นการบูชาชายาหรือมเหสีของเทพเจ้าทั้ง ๓ พระองค์ พระอุมา พระลักษมี

ศาสนาและประวัติ

สัญลักษณ์ของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

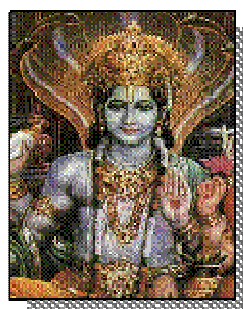
เทพในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

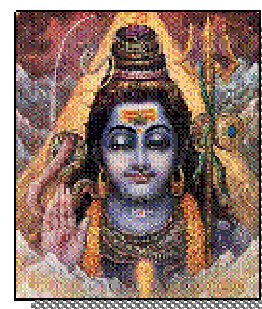
พระพิฆเนศวร

พระพรหม

พระนารายณ์
(พระวิษณุ)

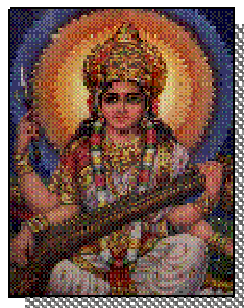

พระอิศวร
(พระศิวะ)

พระแม่ในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

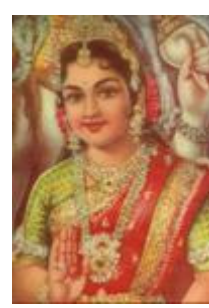
พระนางลักษมี

พระแม่ปารวตี

พระแม่ทุรคา

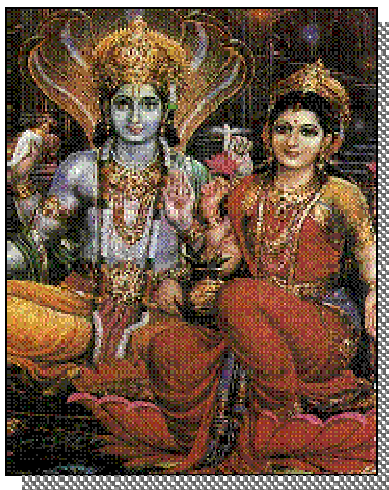
พระแม่สร้อยวตี

ยุคศาสนาฮินดู

ยุคสุดท้ายของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คือยุคศาสนาฮินดูอย่างแท้จริงคือยุคปัจจุบัน ยุคนี้เทพเจ้ามีจำนวนมากมายและมีรูปร่างเหมือนมนุษย์แต่มีฤทธิ์อำนาจเหนือมนุษย์และอาจจะมีส่วนต่างๆของร่างกายผิดไปจากมนุษย์ธรรมดาไปบ้างเพื่อแสดงว่า เทพเหล่านั้นเป็นผู้เหนือมนุษย์ แต่เทพทั้งหลายในยุคนี้ เป็นเพียงรูปปรากฏหลากหลายของพระเป็นเจ้าผู้ยิ่งใหญ่องค์เดียว ซึ่งผู้นับถือไวษณวนิกายเรียกว่าพระวิษณุ ส่วนผู้นับถือไศวนิกายเรียกว่า **พระศิวะ**

พระวิษณุ

ชาวไทยส่วนใหญ่รู้จักพระองค์ในนามว่า**พระนารายณ์ ไชยอนิกาย** ถือว่าพระองค์เป็นพระเจ้าสูงสุด แต่พระวิษณุในรูปที่ต้องเกี่ยวข้องกับโลกเป็นหนึ่งในตรีมูรติ(วิษณุ ศิวะ พรหม)มีหน้าที่รักษาจักรวาลที่พระพรหมได้สร้างขึ้นก่อนที่จะถูกพระศิวะ ทำลายในที่สุด พาหนะของพระองค์ คือครุฑ ในฤคเวทวิษณุเป็นรูปหนึ่งของพระอาทิตย์เป็นเทพที่ไม่มีบทบาทสำคัญมากนัก เพียงแต่คอยช่วยพระอินทร์ในการต่อสู้กับศัตรูชั่วร้ายที่ทรงอำนาจ พระวิษณุเมื่อแสดงเป็นรูปบุคคล มีพระวรกายสีน้ำเงินเข้ม มี ๔ กร ถือ **ดอกบัว คทา(กระบอง) จักร และ สังข์** อวรูธอย่างอื่นมี **ธนูศารงค (Śārṅga)**สังข์ **ปัญจชันยะ** และมีพระขรรค์ชื่อ **นันทกะ** ทรงสวมแก้ว **เกาสตุกะ**ไว้รอบพระคอ ที่พระอุระมีเครื่องหมาย **ศรียัตสะ** รูปดาว และมีพระโลมาเวียนขาขึ้นบริเวณนั้น สวรรค์ที่พระวิษณุปกครองอยู่กับพระลักษมีมีชื่อว่า **ไวกุนธะ**

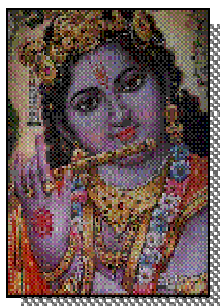
พระวิษณุและพระนางลักษมี

อวตารของพระวิษณุ

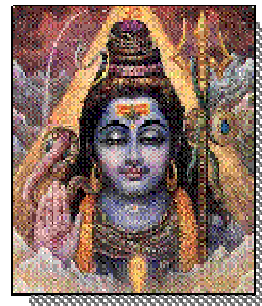
เมื่อธรรมในโลกมนุษย์เสื่อมลงอย่างมากเนื่องจากการกระทำของคนชั่วพระวิษณุจะอวตารมาจากสวรรค์ **ไวกุนธรู** มาบนโลกมนุษย์เพื่อนคุ้มครองคนดีและปราบคนชั่ว อวตารที่สำคัญมี ๑๐ ปาง คือ ๑) **มัตสยะ** เป็นปลา ๒) **กูรมะ** เป็นเต่า ๓) **วราหะ** เป็นหมีป่า ๔) **นรสิงหะ** เป็นครึ่งคนครึ่งสิงห์ ๕) **วามนะ** เป็นพราหมณ์ร่างเล็ก ๖) **ปรศุราม** เป็นพราหมณ์มีขวานเป็นอาวุธ ๗) **พระราม** ๘) **พระกฤษณะ** ๙) **พระพุทธเจ้า** และ ๑๐) **กัลกิ**

พระราม

พระกฤษณะ

พระอิศวร

(พระศิวะ)

พระศิวะ

เป็นพระเจ้าสูงสุดของผู้นับถือศาสนาฮินดูไศวนิกาย ชาวไทยส่วนใหญ่เรียกว่าพระอิศวร ที่ประทับคือเขาไกลาสซึ่งเป็นยอดหนึ่งในเทือกเขาหิมาลัยมี **โคนันทิ** เป็นพาหนะ อาวุธคือ **ตรีศูล** (triśūla) และ **ธนูปินากะ** สร้อยพระศอกคือ **นาควาสูกิ** เมื่ออยู่ในรูปที่เกี่ยวข้องกับโลกพระองค์เป็นหนึ่งใน **ตรีมูรติ** (Trimūrti) คือ **พรหมา** **วิษณุ** และ **ศิวะ** มีหน้าที่ทำลายโลกในยุคประลัย พระศิวะปรากฏให้เราเห็นด้วยรูป 8 รูป มีชื่อเรียกว่า **อัชฏามูรติ** คือ ๑) สิ่งที่พระพรหมาสร้างสิ่งแรกคือ **น้ำ** ๒) สิ่งที่น่าเครื่องสังเวทไปให้เทพต่างๆ คือ **ไฟ** ๓) ผู้เป็นเจ้าภาพในการประกอบยัชญะ (พิธีบูชา) เทพด้วยเครื่องสังเวท ๔-๕) ผู้กำหนดกลางวันและกลางคืน ได้แก่ **พระจันทร์** และ **พระอาทิตย์** ๖) วิษัยสำหรับการไต่ยิน ได้แก่ **อากาศ (space)** ๗) **ตัวเชื้อ** สำหรับทุกสิ่งได้แก่ **ดิน** และ ๘) **ลม**

หลักคำสอน

จุดมุ่งหมายของชีวิตตามแนวทางของศาสนาฮินดูมี ๔ ประการ คือ

๑. **อรรถะ หรือ อรรถะ** การแสวงหาทรัพย์เพื่อการดำรงชีวิต ภายใต้กรอบคำสอนทางศาสนา
๒. **ธรรมะ หรือ ธรรมะ** การดำรงชีวิตภายใต้กรอบคำสอนทางศาสนา
๓. **กามะ** การแสวงหาความสุขทางโลก ภายใต้กรอบคำสอนทางศาสนา
๔. **โมกษะ** ในที่สุดต้องแสวงหาความหลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด

จะเห็นว่าจุดมุ่งหมาย ๓ ข้อแรกต้องการให้ศาสนิกดำรงชีวิตทางโลกเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบคำสอนทางศาสนาของตน แต่เมื่อมีความสุขอย่างมีศีลธรรมในระดับโลกแล้วศาสนิกจะต้องแสวงหาเป้าหมายอันสุดของชีวิตคือ **โมกษะ** คือ ความพ้นไปจากการตายแล้วเกิดฯ ซึ่งเป็นผลของกรรมหรือการกระทำทุกอย่างในโลก ต้องคำนึงอยู่เสมอว่าทุกอย่างในโลกเป็นสิ่งไม่คงอยู่ชั่วนิรันดร อยู่ภายใต้กฎธรรมชาติที่ว่า เกิดขึ้น คงอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง ในที่สุดก็สูญสลายไป สิ่งที่เป็นนิรันดร คือ ความจริงสูงสุดหรือพระเป็นเจ้า ซึ่งเราจะรู้ได้เมื่อเข้าถึง**โมกษะ**

หลักปฏิบัติตน

ข้อควรปฏิบัติของศาสนิกชน

ข้อควรปฏิบัติของศาสนิกชนดูเรียกรวมๆว่า นิยามะ มี ๑๐ ประการ คือ

๑. หรี ความละเอียดต่อการทำความชั่ว จำไว้เสมอว่าเคยทำผิดอะไรไว้ ยอมรับว่าสิ่งที่ทำนั้นผิดและพยายามแก้ไขสิ่งที่ทำผิดนั้น กล่าวขอโทษจากใจจริงต่อคนที่ตนทำผิดทั้งทางกายทางวาจาและทางใจ ก่อนนอนจะต้องลืมนิสัยที่ขัดแย้งความรู้สึกโกรธเคืองทุกประการ พยายามหาทางแก้ไขสิ่งที่เคยทำผิดและเลิกนิสัยที่ไม่ดีที่ทำอยู่เป็นประจำ ทำตัวให้ดีขึ้นด้วยการแก้ไขสิ่งที่เคยทำไม่ถูกต้อง อย่าคุยว่าตัวเองเก่ง หลีกเลี้ยงความหยิ่งและการเสแสร้ง

๒. สันโดษะ ความสันโดษ ดำเนินชีวิตด้วยความพึงพอใจ ดำรงชีวิตที่ราบเรียบ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ยิ้มเสมอ ช่วยเหลือผู้อื่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณที่ตนมีสุขภาพดี รู้สึกเป็นหนี้บุญคุณเพื่อน รู้สึกเป็นหนี้บุญคุณทรัพย์สมบัติ ไม่รู้สึกขัดข้องใจในสิ่งที่ตนไม่มี คิดว่าตัวเองที่แท้คือสิ่งเป็นนิรันดรที่อยู่ภายใน ไม่ใช่ใจ ไม่ร่างกาย ไม่ใช่ความรู้สึกที่ขึ้นๆลงๆเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

๓. ทาน การให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ถือว่าเงิน ๑ ใน ๑๐ ส่วนของเงินได้ทั้งหมดเป็นเงินของพระเป็นเจ้า จงบริจาคเงินส่วนนี้ให้แก่วัด อาศรม และองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการพัฒนาจิตใจ มีคติประจำใจว่า ไปวัดพร้อมด้วยของถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ไปพบอาจารย์(ทางศาสนา)ด้วยของบูชา คุณครูอาจารย์ บริจาคคัมภีร์ทางศาสนา ให้อาหารและให้สิ่งของแก่คนยากไร้ ให้เวลาและความรู้ของตนโดยไม่หวังคำสรรเสริญเยินยอ ถือว่าแขกผู้มาเยือนเหมือนดังเทพ

๔. อัศติกะ มีศรัทธาแนบแน่น เชื่อในพระเป็นเจ้าอย่างไม่มีความเคลือบแคลงสงสัย เชื่อมั่นในอาจารย์(ทางศาสนา) เชื่อในเส้นทางที่จะดำเนินไปสู่โมกษะหรือความพ้นไปจากการเวียนว่ายตายเกิด เชื่อในคำสอนของอาจารย์(ทางศาสนา) เชื่อในคัมภีร์ทางศาสนา เชื่อในประเพณีทางศาสนาที่สืบทอดกันต่อๆมา ปฏิบัติตามวิถีทางแห่งภักดีต่อพระเป็นเจ้า และตามวิถีทางที่จะสร้างประสบการณ์อันจะทำให้มีศรัทธาในระดับที่สูงขึ้น ศรัทธาในสิ่งวงศ์ตระกูลเคยเคารพนับถือ หลีกเลี้ยงคนที่พยายามให้ตนเลิกล้มนับถือสิ่งที่ตนนับถือโดยใช้หลักเหตุผลและการกล่าวหาว่าสิ่งที่ตนนับถืออยู่นั้นไม่ดี

๕. อิศวรปุชณะ ปลุกฝังความภักดีต่อพระเป็นเจ้าด้วยการบูชาและทำสมาธิทุกวัน มีห้องพระไว้ในบ้าน ๑ ห้อง ถวายดอกไม้ ผลไม้ หรือ อาหาร แต่พระเป็นเจ้า เป็นประจำทุกวัน ท่องจำบทสวดสำหรับบูชาให้ได้ ทำสมาธิหลังจากการบูชา ก่อนออกจากบ้านให้ไปไหว้พระที่ห้องพระก่อน บูชาพระเป็น

เจ้าด้วยใจที่เต็มไปด้วยความภักดี เปิดช่องภายในใจของตน ให้พระเป็นเจ้า ให้เทพและให้อาจารย์(ทางศาสนา) ส่งความกรุณาเข้ามาที่ตนและคนที่ตนรักได้

๖. สิทธานตศรณะ ฟังคำสอนจากคัมภีร์ทางศาสนา ศึกษาคำสอนและรับฟังจากอาจารย์ (ทางศาสนา) ที่วงศ์ตระกูลของตนเคารพนับถือ เลือกอาจารย์แล้วดำเนินตามเส้นทางที่อาจารย์นั้นสอน อย่าเสียเวลาลองผิดลองถูกในเส้นทางอื่นๆ

๗. มติ พัฒนาจิตใจให้สูงขึ้นโดยฟังอาจารย์(ทางศาสนา) ให้เป็นผู้นำทาง แสวงหาความรู้ที่แท้จริงเกี่ยวกับพระเป็นเจ้าจนกระทั่งเกิดความสว่างขึ้นในภายใน

๘. วรตะ (vrata) ปฏิบัติพรตทางศาสนาโดยไม่พยายามหลีกเลี่ยง อดอาหารตามวันที่กำหนดไว้ทางศาสนา เดินทางไปไหว้สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ปีละครั้ง

๙. ขปะ ท่องมนตร์เป็นประจำทุกวัน สวดบทสวดที่อาจารย์ให้ไว้เป็นประจำทุกวัน อาบน้ำก่อนแล้วจึงสงบจิตสงบใจทำสมาธิพร้อมกับท่องมนตร์จนใจจดจ่ออยู่ที่มนตร์นั้นซึ่งจะทำให้ใจมีความสะอาดผุดผ่อง จงท่องมนตร์และสวดบทสวดตามคำสั่งของอาจารย์โดยเคร่งครัด ดำรงชีวิตโดยปราศจากความโกรธ การท่องมนตร์ของตนทำให้ธรรมชาติภายในใจมีความแข็งแกร่งขึ้น จงให้การท่องมนตร์นั้นขจัดอารมณ์ที่ขึ้นๆลงๆออกไปจนทำให้ใจหยุดนิ่ง

๑๐. ตปัส บำเพ็ญตบะตามคำแนะนำของอาจารย์ เพื่อขจัดความชั่วหรือกิเลสออกไปจากใจ และเพื่อจุดไฟภายในให้ลุกขึ้น ทำให้ตนภายในเปลี่ยนเป็นตนใหม่ (เข้าถึงโมกษะ)

ข้อห้ามในการปฏิบัติของศาสนิกชน

ข้อห้ามในการปฏิบัติของศาสนิกชนอื่นๆ ยมะ มีทั้งหมด ๑๐ ข้อ คือ

๑. อหิงสา การไม่ทำร้าย คือ การไม่ทำร้ายผู้อื่น ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ดำเนินชีวิตที่เต็มไปด้วยความกรุณา ให้ความเคารพสิ่งมีชีวิตทุกชนิด โดยนี่กว่าสิ่งมีชีวิตนั้นคือ พลังของพระเป็นเจ้าที่ปรากฏให้เห็น จึงควรดำรงชีวิตโดยปราศจากความกลัวและปราศจากความรู้สึกที่ตัวเองไม่ปลอดภัย รู้ตัวอยู่เสมอว่า การทำร้ายผู้อื่นผลจะย้อนกลับมาสู่ตัวเอง ใช้ชีวิตกับร่วมกับสิ่งมีชีวิตร่วมโลกอื่นๆด้วยวิถีทางแห่งสันติ ไม่ทำตัวให้สิ่งชีวิตอื่นกลัว ไม่ทำตัวให้เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตอื่น รับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

๒. สัตยะ ความสัตย์ ยึดมั่นในความสัตย์ จดเว้นการพูดเท็จ ยึดมั่นในคำมั่นสัญญา พูดเฉพาะความจริงคำที่เป็นความหวังดีต่อผู้อื่น คำที่เป็นประโยชน์มีสาระ รู้ตัวอยู่เสมอว่าการหลอกลวงก่อให้เกิดความห่างเหิน ดังนั้นอย่ามีความลับกับครอบครัวหรือคนที่เรารัก เมื่อทำความผิดพลาดต้องยอมรับว่าผิดพลาด ไม่พูดจาให้ร้ายผู้อื่นลับหลัง ไม่เป็นพยานเท็จ

๓. อัสเตยะ ไม่ลักทรัพย์ รักษาคุณธรรมแห่งการไม่ลักทรัพย์ คือ ไม่ลัก ไม่อยากได้ของที่เขาไม่ได้ให้ มีหนี้สินก็ต้องจ่ายหนี้ ต้องควบคุมความอยากได้ ดำรงชีวิตตามรายได้ที่ตนมี ไม่ใช่จ่ายเงินที่กู้ยืมมาเพื่อประโยชน์อื่นนอกเหนือจุดประสงค์ของการกู้ยืม ไม่ติดการพนัน ไม่ฉ้อโกงไม่ใช่ซื้อผู้อื่น คำพูดผู้อื่น ทรัพย์สินของผู้อื่น โดยไม่ได้ขออนุญาต หรือโดยไม่ประกาศให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

๔. พรหมจรรย์ หรือ พรหมจรรย์ ประพฤติตัวเช่นพรหม คือ ควบคุมกามารมณ์ เมื่อยังไม่แต่งงานจะต้องงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อแต่งงานแล้วต้องมีความซื่อสัตย์ต่อสามีและภรรยา ก่อนการแต่งงานจะต้องใช้พลังทั้งหมดเพื่อการศึกษา เมื่อแต่งงานแล้วต้องสร้างความสำเร็จให้แก่ชีวิตการแต่งงาน อย่าใช้พลังทางเพศไปในทางสำส่อนทางเพศ ทั้งทางความคิด ทางวาจา และทางกาย ควบคุมใจเกี่ยวกับเพศตรงข้าม คบคนที่มีจิตใจสูง แต่งตัวและใช้คำพูดสุภาพ หลีกเลี้ยงสื่อลามกต่างๆ

๕. กษมา ความอดทนออกถัน อดทนต่อสถานการณ์ที่ไม่อำนวยและอดกลั้นต่อบุคคลที่สร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ตน พยายามทำตัวให้เข้าได้กับทุกสถานการณ์ ใครจะทำอะไรก็ปล่อยให้เขาทำไปตามสภาพทางจิตใจของเขา อย่าเอามาเป็นอารมณ์ ในการสนทนาอย่าโต้เถียงด้วยอารมณ์อย่าพยายามแสดงว่าความคิดของตนเหนือกว่าความคิดของผู้อื่น อย่าริบร้อนโดยขาดสติ มีความอดทนและอดกลั้นต่อเด็ก และต่อผู้สูงอายุ ลดความเครียดของตน ระวังสติอารมณ์ให้คงที่เมื่อพบสิ่งร้ายๆหรือสิ่งดีๆในชีวิต

๖. ธฤติ ความมีจิตใจแน่วแน่มั่นคง พยายามเอาชนะความท้อแท้ มีความกล้า ไม่โลเล ไม่มีใจที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาไม่แน่นอน มีมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย โดยใจอยู่ที่พระเป็นเจ้า ด้วยความไม่ท้อถอย ด้วยแผนงาน และแรงกระตุ้นจากภายใน มีความมั่นคงในการตัดสินใจ หลีกเลี้ยงความเกียจคร้านความเฉื่อยชา สร้างพลังใจให้มีความเข้มแข็ง สร้างความกล้าให้เกิดขึ้นในใจ มีความขยัน พยายามเอาชนะอุปสรรคอย่าให้การคัดค้านหรือความกลัวความล้มเหลวนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์

๗. ทยา ความกรุณา พยายามเอาชนะ ความมีใจโหดเหี้ยม โหดร้าย ความรู้สึกโกรธง่ายเจ้าอารมณ์ต่อสิ่งมีชีวิตทั้งปวง ให้มองเห็นพระเป็นเจ้าในตัวมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย มีความรู้สึกที่ดี ต่อสัตว์ต่อพืช และต่อดิน ให้อภัยต่อผู้ที่ขอโทษ มีความเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีความขัดสนและตกทุกข์ได้ยาก ให้ความเคารพและนับถือคนที่อ่อนแอ ยากจน สูงอายุ ไม่เข้าข้างคนที่ทำทารุณกรรมต่อคนในครอบครัว

๘. อรชวะ ความซื่อตรง ละทิ้งการหลอกลวงและทำสิ่งที่ไม่ชอบ ทำตัวตรงไปตรงมาแม้ในยามยาก ปฏิบัติตามกฎหมายแห่งชาติของตนและของชาติที่ตนอาศัย เสียภาษี มีความซื่อตรงในการทำธุรกิจ ทำงานประจำวันด้วยความตรงไปตรงมา ไม่ติดสินบนและไม่รับสินบน ไม่โกง ไม่หลอกลวง หรือใช้วิธีการคดโกงเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ซื่อตรงต่อตนเอง เมื่อตัวเองทำผิดก็ยอมรับผิดไม่โยนความผิดให้คนอื่น

๙. มิตาหาระ ควบคุมการบริโภคอาหาร รับประทานอาหารพอประมาณไม่มากเกินไป ไม่รับประทานอาหารที่มีเนื้อ คือ เนื้อสัตว์ ปลา หอย ไก่ ไข่ ฯลฯ บริโภคเฉพาะอาหารมังสวิรัต ไม่บริโภคอาหารที่ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย รับประทานอาหารเป็นเวลา รับประทานอาหารเมื่อรู้สึกหิวไม่รับประทานเพราะความอยาก รับประทานอาหารชนิดต่างๆแต่มีประโยชน์ ไม่รับประทานอาหารที่ฟุ่มเฟือยแต่มีประโยชน์น้อย

๑๐. เศาจะ ความสะอาดบริสุทธิ์ รักษาความบริสุทธิ์ทั้งทางกายและภายในใจ รักษากายให้มีความสะอาดมีพลาณามัยที่ดี รักษาบ้านและที่ทำงานให้สะอาด ประพฤติตนตามหลักศีลธรรม คบคนดี ไม่สูงส่งกับคนที่ประพฤติมิชอบทางเพศ เช่น ผู้ประพฤติผิดทางเพศกับหญิงหรือชายที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา

ตน ไม่คบกับโจรหรือคนที่มีอาชีพไม่สุจริต หลีกเลี้ยงสื่อลามก และหลีกเลี้ยงการใช้กำลังทำร้ายผู้อื่น ไม่ใช้คำพูดที่ระคายหูผู้อื่น คำพูดที่แสดงความโกรธ หรือคำหยาบคาย ทำสมาธิให้ใจสงบทุกวัน

คำสอนจากภควัตคีตา (ราว พุทธศตวรรษที่ ๒)

ภควัตคีตา เป็นคำสอนที่พระภิกษุสงฆ์สอนอรชุนซึ่งเป็นโอรสองค์ของพระเจ้าปาดม ในสงครามมหาภารตะระหว่างฝ่ายปาดมทวะ (โอรสของพระเจ้าปาดมทวะ) กับฝ่ายเคารวะ (โอรสของพระเจ้าธฤตราษฎร์) เป็นคำสอนที่เป็นกลาง ทุกศาสนาสามารถนำไปเป็นแนวทางดำเนินชีวิตได้ ต่อไปนี้เป็นคำสอนที่คัดมาเพียงบางส่วน

โดยอาศัยเพียงการนิ่งเฉยไม่ทำอะไรเลย ซึ่งโดยธรรมชาติของมนุษย์แล้วเป็นไปไม่ได้ บุคคลไม่อาจจะพ้นจากผลของการกระทำ(ผลกรรม)หรือไม่อาจจะเข้าถึงความจริงอันสูงสุดโดยอาศัยปัญญาได้ (การพ้นจากผลของกรรมและการรู้ทุกสิ่งตามความเป็นจริงเป็นวิธีสำหรับการหลุดพ้นไปจากการเวียนว่ายตายเกิด) (ภควัตคีตา ๓.๔) คนที่เมื่อมองอย่างผิวเผินทำท่าทางสงบเหมือนว่าสามารถควบคุมประสาทสัมผัสที่เกี่ยวกับสิ่งเร้าอารมณ์ภายนอกได้ แต่ภายในใจนั้นนึกถึงแต่สิ่งเร้าอารมณ์ภายนอก คนประเภทนี้ทางศาสนาถือว่าเป็นคนหลงโลก คนหน้าไหว้หลังหลอก (มถิยาจารย์) (๓.๗) แต่ในทางที่กลับกันบุคคลที่ใช้ใจควบคุม ตา หู จมูก ลิ้น ผิวน้ำ (ขญาเนนทริย์) และ มือ เท้า ปาก ทวารหนัก ทวารเบา(กรรเมนทริย์) ไม่ให้ตกอยู่ใต้อำนาจของสิ่งเร้าอารมณ์ภายนอก แล้วปฏิบัติกรรมโยค (ทำงาน โดยไม่ยึดติดกับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำงานนั้น) บุคคลนั้นถือว่าเป็นคนอื่น ๆ (๓.๘) บุคคลบริโภคน้ำที่ผู้อื่นให้แล้วไม่ให้สิ่งใดตอบแทนผู้นั้นก็คือโจรนั่นเอง(๓.๑๒) คนที่ไม่มีอะไรที่จะต้องทำเพื่อตัวเองอีกต่อไปแล้ว ก็คือ (๑) คนที่สนุกสนานกับตนภายใน (๒) อิ่มอกอิ่มใจกับตนภายใน (๓) รู้สึกว่าตนมีพอเพียงแล้ว (๓.๑๗) สิ่งที่ทำแล้วหรือสิ่งที่ยังไม่ได้ทำ ไม่มีความหมายสำหรับคนที่อยู่ในภาวะเช่นนี้ (เพราะเขาคำนึงเฉพาะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นในกาลเวลาที่ปัจจุบันเท่านั้น) และเขาไม่มีความรู้สึกที่จะต้องพึ่งพาสัตว์โลกอื่นใดอีกต่อไป (๓.๑๘) ดังนั้นเราจะต้องทำงานโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้เป็นการตอบแทน คนที่ทำงานเช่นนี้จะพบความจริงอันสูงสุดด้วยตัวเอง (๓.๑๙)

ผู้ที่พึงพอใจกับสิ่งที่ได้มาโดยไม่ได้แสวงหา ไม่มีความริษยา มีจิตใจอยู่เหนือสิ่งที่เป็นคู่แบบตรงกันข้าม(เช่น ความสุขและความทุกข์) มีความรู้สึกคงเดิมในความสำเร็จและความล้มเหลว ผู้นั้นเป็นกรรมโยคีแม้จะทำอะไรอยู่ ผลกรรมของเขาไม่มี(๔.๒๒) ผู้ปฏิบัติตามวิถีกรรมโยค มีใจใสสะอาด ชะใจตนเอง ชะอินทริย์(ตา หู จมูก ลิ้น ผิวน้ำ) มีอาตมันเป็นหนึ่งในเดียวกับสิ่งมีชีวิตทั้งหลายถึงจะทำอะไร ผลของการกระทำไม่มี(เขาจะไม่มีผลกรรมที่เป็นต้นเหตุของการเวียนว่ายตายเกิด)(๕.๗) ฝ่ายชญานโยคีผู้รู้ทุกสิ่งตามสภาพที่แท้จริงของสิ่งนั้นๆ ไม่ว่าจะเขาจะเห็นก็ดี ได้ยินก็ดี สัมผัสก็ดี ตมกลิ่นก็ดี กินก็ดี เดินก็ดี นอนก็ดี ปัสสาวะก็ดี ถ่ายอุจจาระก็ดี เราต้องรู้ว่า เขาไม่ได้ทำอะไรเลยและจะต้อง ทราบว่า(ในกรณีของเขา) ตัวสิ่งที่ทำคืออินทริย์และสิ่งเร้าอารมณ์ข้างนอก(ไม่ใช่ตัวชญานโยคีเป็นผู้ทำ) (๕.๘-๙)

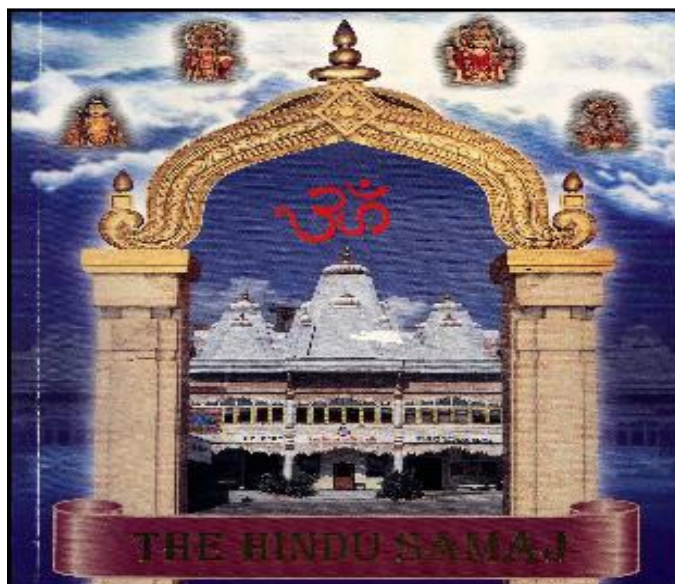
ศาสนสถานที่สำคัญ

เทวสถาน โบสถ์พราหมณ์

ตั้งอยู่เลขที่ ๒๖๘ ถนนดินสอ แขวง
เสาชิงช้า เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐ โทรศัพท์
๐๒-๒๒๒๖๙๕๑

เทพมณเฑียร

ตั้งอยู่เลขที่ ๑๓๖/๑-๒ ถนนศิริพงษ์
แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทร.๐๒-๒๒๓๘๔๙๔
๐๒-๒๒๑๔๓๖๐ ,๐๒-๖๒๑๑๔๕๑-๒
Fax. ๐๒-๒๒๑๔๓๖๐

อินทธรรมสภา วัดวิษณุ

ตั้งอยู่ เลขที่ ๕๐ ซอยปรก พุ่งวัดดอน
ยานนาวา
กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐

วันสำคัญทางศาสนา

เดือน ๕

เดือน ๕ นี้ จัดว่าเป็นการเปิดศักราชใหม่ตามปฏิทินโหราศาสตร์ของศาสนาฮินดู ซึ่งตรงกับวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ และในขณะเดียวกันวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ นี้จันทรคติถึงขึ้น ๙ ค่ำ จะตรงกับนวราตรี ผู้ที่เคารพบูชาพระแม่อุมาจะทำการบูชาเจ้าแม่ทั้ง ๙ ปาง ในแต่ละคืนเมื่อเสร็จแล้วจึงจะบูชาไฟและเชิญเด็กหญิงไม่เกิน ๑๐ ขวบ ทั้ง ๙ คน โดยเริ่มตั้งแต่ ๒ ขวบเรื่อยไปตามลำดับจนครบ ๙ ปางมาร่วมพิธี ผู้ชุมนุมในงานจะมอบสิ่งของให้แก่เด็กทั้ง ๙ คน

เดือน ๖

ในเดือนนี้จะมีการบูชาพระวิษณุในวันขึ้น ๓ ค่ำ และวันขึ้น ๑๔ ค่ำ สาวนวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นวันศูนย์กลางของ สงกรานต์เป็นวันเพ็ญแรกของปีนับว่ามีความสำคัญมาก ประชาชนจึงทำพิธีบูชาไฟและทำบุญตามประเพณีของตระกูล

เดือน ๗

วันขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๗ เป็นวันบูชาพระวิษณุ มีการอดอาหารและน้ำ ๑ วัน

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗ เป็นวันเริ่มแห่งการเข้าพรรษา นักบวชผู้เป็นสันยาสีจะต้องอยู่ประจำที่ ๔ เดือน เพราะเป็นฤดูฝน นอกจาก เดินทางไม่สะดวกแล้ว ยังมีแมลงเกิดขึ้นมากมายอาจเหยียบย่ำสัตว์เหล่านี้ทำให้เป็นบาปติดตัว

เดือน ๘

วันขึ้น ๒ ค่ำ จะมีการแห่รูปพระวิษณุ โดยเฉพาะที่แคว้นอัสสัมมีการฉลองพิธีนี้ยิ่งใหญ่โต
วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันไหว้ครู

เดือน ๙

วันขึ้น ๕ ค่ำ เรียกว่านาคปัญจมี จำทำการบูชาพญานาคด้วยน้ำนม ถ้างูกินของผู้ใด ผู้นั้นจะ
ได้รับอันตรายจากงูเป็นเวลา ๑ ปี

แรม ๔ ค่ำ เป็นวันบูชาพระพิฆเนศ ซึ่งต้องอดอาหารตลอดวันจนพิธีเสร็จ และพระจันทร์ปรากฏ
ขึ้นเมื่อใดจึงจะรับประทานอาหารได้

แรม ๖ ค่ำ เป็นวันบูชาพระสุริยเทพส่วนแรม ๘ ค่ำ บูชาพระกฤษณะด้วยการอดอาหารจนถึง
เที่ยงคืนจึงจะรับประทานอาหาร

เดือน ๑๐

วันขึ้น ๓ ค่ำ เป็นวันสำคัญของพระแม่อุมาและพระศิวะเชื่อกันว่าสตรีใดบำเพ็ญตบะในวันนี้จะ
ได้สามีที่ดีและจะอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข เพราะเป็นวันที่พระแม่อุมาทรงบำเพ็ญตบะวิงวอนของ
แต่งงานกับพระศิวะ และพระศิวะได้ตกลงรับสัญญา พร้อมทั้งให้พรสตรี ที่บำเพ็ญตบะในวันนี้

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันที่ศาสนิกชนทำพิธีบูชาสักการะดวงวิญญาณของบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว
และจะเชิญ พวกสังขยาสีมาฉันอาหารที่บ้าน

เดือน ๑๑

ในเดือนนี้ตลอดวันขึ้น ๑ ค่ำ ถึงวันขึ้น ๙ ค่ำ เป็นวันวราตรี จะมีการทำพิธีบูชาตลอด ๙ วัน เช่นเดียวกับ
เดือน ๕ ส่วนวันขึ้น ๑๐ ค่ำ เป็นวันพระแม่อุมา โดยเฉพาะพวกวรรณกะษัตริย์จะต้องบูชาเป็นพิเศษ เชื่อกันว่า
ใครบูชาพระนางในวันนี้จะได้รับชัยชนะตลอดปี

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ ในตอนกลางคืนพวกพราหมณ์และผู้นับถือศาสนาฮินดู จะบูชาพระวิษณุด้วย
สิ่งของสีขาวล้วน

แรม ๑๓ ค่ำ เป็นวันที่ผู้นับถือศาสนาทำพิธีบูชาพระแม่ลักษมี พระพิฆเนศ พระกุเวร พระสร้อยดี
พระอินทร์ เมื่อบูชาแล้วต้องไปซื้อเสื้อผ้าและของใช้ใหม่ ๆ จะได้เกิดสิริมงคล

แรม ๑๔ ค่ำ พวกพราหมณ์จะบูชาพระยายมในตอนกลางคืน มีการจุดประทีปตามไฟเป็นการ
ถวายพระยายม เมื่อตายไปจะไม่ไปนรกแต่ถ้าหากทำกรรมหนักขนาดลงนรกก็มีไฟนำทางอันเป็นผลมา
จากการจุดประทีปถวายพระยายมนั่นเอง (อนึ่งในวันนี้เป็นวันเกิดของอนูมาน ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นปางหนึ่งของ
พระศิวะ).

แรม ๑๕ ค่ำ เป็นวันบูชาเทพทั้ง ๕ พระองค์ และเป็นวันบูชาพระลักษมี

เดือน ๑๒

ขึ้น ๑ ค่ำ เป็นวันถวายอาหารเทพเจ้าทั้งหมด ๕๖ อย่าง

ขึ้น ๒ ค่ำ เป็นวันที่พี่ชายหรือน้องชายต้องไปกินอาหารบ้านพี่สาวหรือน้องสาว และจะต้องนำ
ของขวัญไปให้ด้วย จากนั้นพี่สาวหรือน้องสาว จะเจิมหน้าผากให้เพื่อความเป็นสิริมงคล

ขึ้น ๑๒ ค่ำ เป็นวันบูชาพระวามนะ ปางหนึ่งของพระวิษณุ

ขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันบูชาพระวิษณุ

เดือน ยี่

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันบูชาพระวิษณุ และถวายประทีปแก่เทพเจ้าในเทวาลัย

วันขึ้น ๖ ค่ำ ถึงแรม ๖ ค่ำ รวม ๑๕ วัน เป็นวันพระราชพิธีตรัยัมปวาย เป็นพิธีเริ่มการเพาะปลูกโดยบูชาพระอิศวรและ พระนารายณ์เดือน ๓

วันขึ้น ๕ ค่ำ บูชาพระสรัสวดีจะทำให้สติปัญญาดีขึ้น นอกจากนี้ ในวันเดียวกันยังบูชาพระกามเทพและพระวิษณุ ประชาชนจะพากันไปล้างบาปที่แม่น้ำ

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันบูชาเทพเจ้า แล้วแต่ใครศรัทธาองค์ใดก็บูชาองค์นั้น

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันศิวราตรี พวกพราหมณ์บูชาพระศิวะตลอด ๒๔ ชม. ด้วยการอดอาหารและอดนอน

เดือน ๔

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันเผาของสกปรก

แรม ๑ ค่ำ เรียกว่าโฮลี มีการเล่นสาดสีใส่กันเพื่อให้เชื้อโรคสิ้นไป วันนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นวันตรุษของแขก เป็นวันสนุกสนานของคนทุกวรรณะ โดยเฉพาะพวกวรรณะศูทรถือว่าเป็นวันสำคัญมากในชีวิตของพวกเขา

แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ ถือว่าเป็นวันสิ้นปีของศาสนาฮินดู

บรรณานุกรม

_____. กรมการศาสนา. เข้าถึงได้จาก : http://www.dra.go.th/ewtadmin/ewt/dra_buddha/main.php?filename=index_hindo